

Ing. Vít Kabourek

* 30. IV. 1955 – † 24. X. 2019



Obr. 1: Jeho košile byla neodolatelná pro ptakokřídlece *Troides brookiana*. Foto: M. Janalík.

Fig. 1: His shirt was irresistible to *Rajah Brooke*. Photo: M. Janalík.

Ing. Vít Kabourek se narodil 30. dubna 1955 ve Zlíně. Již v raném dětství projevoval zájem o přírodu a nejvíce jej přitahoval hmyz. V tomto ohledu byly pro něj velmi přínosné časté pobyty u babičky a dědy v Hulíně. Jeho děda byl vášnivý rybář a spoustu času spolu trávili u vody. V okolí rybníků a řek začal objevovat tajuplný a pestrý svět hmyzu. A byli to především brouci, na které zaměřoval svoji pozornost. Po ukončení základní školy studoval na gymnáziu Zlín - Lesní čtvrť a po maturitě pokračoval ve studiu na ČVUT v Praze, kde absolvoval obor Dopravní stavby. Kromě entomologie byla jeho další vášní hudba. Hrál na klavír a později na elektrické klávesy. Během studií na vysoké škole však tento koníček musel jít úplně stranou a později se k němu už nevrátil.

Po ukončení studia nastoupil do Agrokombinátu Slušovice, kde pracoval v oddělení Dopravních staveb. V roce 1981 se oženil a založil rodinu. V tomto období se také začal naplno věnovat amatérské entomologii, zejména studiu brouků. Své první výpravy podnikal v rámci bývalého Československa. Vydával se na ně buď sám, s rodinou, často také s kamarády. Následovaly cesty do Maďarska, uskutečnil i několik výprav do

Rumunska a Bulharska. Jeho profese stavebního inženýra mu umožnila účastnit se v roce 1988 dlouhodobé pracovní stáže v jižní Vietnamu v oblasti Wung Tau. V průběhu dalších let pracovní pobyty i na Kubě. Při těchto služebních cestách měl možnost seznamovat se s tropickou přírodou a poznávat její bohatou biodiverzitu. Tyto zkušenosti jej značně ovlivnily a předznamenaly jeho další osudy. Entomologie se pro něj stávala čím dál tím více nedílnou součástí života. Jeho další entomologické výpravy směřovaly nejenom do jižní Evropy a na Balkán, ale také realizoval cesty do Turecka, Sýrie a do zemí jihovýchodní Asie, kde pobýval v Malajsii a na Sumatře. Zúčastnil se též expedice do pohoří Altaj a za hmyzem se vydal i do Mexika a Ekvádoru.

Jedním z jeho prvních podnikatelských počínů na počátku devadesátých let bylo založení cestovní a sběratelské agentury Kabourek. Ani to však úplně nesplňovalo jeho představy. Chtěl nabídnout



Obr. 2: V. Kabourek se omlouvá za svou tělesnou váhu, kterou neunesly schůdky domorodého příbytku. Foto: M. Janalík.
 Fig. 2: V. Kabourek apologizes for his body weight, which the steps of the native dwelling could not bear. Photo: M. Janalík.



Obr. 3: V okolí Tanah Rata jsme sešli ze stezky a jediná možná cesta vedla potokem. Foto: M. Janalík.
 Fig. 3: We went down the trail around Tanah Rata, and the only possible way was a stream. Photo: M. Janalík.



Obr. 4: V. Kabourek vysvětluje místním domorodým vesničanům své počínání v pralese. Foto: M. Janalík.
 Fig. 4: V. Kabourek explains to local native villagers his actions in the forest. Photo: M. Janalík.



Obr. 5: S naším přítelem Čongem, který nás vozil do okolního pralese. Foto: M. Janalík.
 Fig. 5: With our friend Jong, who drove us to the surrounding forest. Photo: M. Janalík.



Obr. 6: V. Kabourek při práci s exhaustorem. Foto: M. Janalík.

Fig. 6: V. Kabourek at work with an exhaustor. Photo: M. Janalík.

nout široké entomologické veřejnosti možnost, jak naplno rozvíjet tuto zálibu a povýšit ji třeba i na vyšší úroveň. Na našem trhu v té době byly veškeré pomůcky pro sběr a preparaci hmyzu nedostatkovým zbožím a též nabídka literatury ke studiu hmyzu byla velice chudobná. V roce 1995 založil svoji firmu Kabourek s.r.o., jejíž činnost byla zaměřena na výrobu, nabídku a prodej entomologických pomůcek pro sbírání a následné zpracování hmyzu a zakládání sbírek. K aktivitám jeho firmy patřil i prodej entomologické literatury, odborných prací a studií od českých i slovenských autorů a postupem času bylo možné u něj sehnat téměř jakoukoliv entomologickou literaturu z celého světa.

V roce 1996 se náplň činnosti firmy Kabourek s.r.o. rozrostla o další předmět podnikání. Bylo založeno Nakladatelství Kabourek, jehož náplní se stalo vydávání neperiodických publikací v oboru entomologie. Firma Kabourek spolupracovala nejenom s řadou českých a slovenských odborníků, ale oslovila také některé autory ze zahraničí, především z Itálie a Francie. Postupně vznikala celá plejáda nových knih s entomologickou tematikou zaměřených na nejrůznější skupiny hmyzu od těch nejpobulárnějších (brouci a motýli) až po ty méně známé (švábi, rovnokřídlí či škvoři).

K významným aktivitám patřilo vydávání publikační řady *Folia Heyrovskyana*. Součástí této edice se postupně stala ikonografická série publikací *Icones Insectorum Europae Centralis*, jenž byla zaměřena na brouky (Coleoptera) a jejich jednotlivé čeledi. Tyto publikace, jejichž autory byli přední specialisté z řad profesionálních i amatérských entomologů, měly ambici srozumitelně přiblížit široké veřejnosti jednotlivé čeledi brouků žijící ve střední Evropě. V těchto dílech byla nastíněna bionomie, někdy se zde objevily i určovací klíče, ale vždycky v nich byly zveřejněny precizní fotografie, díky kterým se i nezavěcencům dostalo dokonalé představy o vzhledu jednotlivých druhů



Obr. 7: V pralese na lokalitě 19-míle při cestě do Tapah-Pahang. Foto: M. Janalík.

Fig. 7: In the forest at the site 19-mile on the way to Tapah-Pahang. Photo: M. Janalík.

brouků zpracované skupiny. Tato publikační řada určitě nemalou měrou přispěla k rozšíření zájmu o entomologii ve středoevropském prostoru.

V roce 2009 se u V. Kabourka objevily první zdravotní problémy, které se v průběhu dalších let stupňovaly. Po celou tu dobu, navzdory všem zdravotním omezením, jeho firma fungovala a nezastavilo se ani vydávání nových odborných publikací. Jeho pracovní nasazení i v těchto, pro něho nesmírně těžkých časech, bylo obdivuhodné. Do poslední chvíle se snažil přiblížit entomologii všem, kteří v ní našli svoje zálibení, tak jako kdysi před lety on sám. Ač vzdoroval statečně, vážné nemoci podlehl ve čtvrtek 24. října 2019. Lze jen vyjádřit politování, že sudičky byly tak skoupé a nadělily mu pouhých 64 let života. Určitě není nadnesené tvrzení, že spousta mladých adeptů entomologie přitáhla k této vědní disciplíně i vydavatelská činnost V. Kabourka. Ti budou tento přírodovědný obor dále rozvíjet a za to patří panu Vítu Kabourkovi upřímné poděkování.

Všechny fotografie byly pořízeny během výpravy do Malajsie (oblast Cameron Highlands, provincie Pahang, okolí města Tanah Rata) v dubnu 1996.

MIROSLAV JANALÍK